

Plan Rozwoju Oświaty w Gminie Szprotawa na lata 2021 - 2026

Wstęp

Wysoka jakość gminnej oświaty jest gwarancją zaspokajania potrzeb mieszkańców w obszarze edukacji, wychowania i opieki. Edukacja dzieci i młodzieży to długo trwający proces, stąd konieczne są w tym zakresie działania przemyślane w perspektywie wielu lat. Wieloletnia koncepcja jest zatem skutecznym narzędziem strategicznego zarządzania w oświacie.

Ostatnie lata były okresem reformy i transformacji polskiej edukacji. Często zmieniane podstawy prawne funkcjonowania oświaty, likwidacja gimnazjów, niekorzystne dla naszej gminy zmiany demograficzne oraz ograniczenia związane ze stanem pandemii w istotny sposób wpłynęły na sposób na organizację i sposób finansowania gminnej oświaty. Zwiększający się zakres zadań realizowanych przez samorząd oraz szkoły, a także możliwości i potrzeba skutecznego wykorzystania dostępnych środków finansowych wymagają działań planistycznych. Jedną z funkcji jaką ma spełniać niniejszy plan rozwoju jest diagnoza stanu oraz określenie kierunków rozwoju i planu działań mających przyczynić się do wzrostu kultury organizacyjnej gminnych placówek oświatowych, osiąganie założonych celów przy racjonalnym i efektywnym gospodarowaniu środkami finansowymi przeznaczonymi na funkcjonowanie i rozwój oświaty oraz doskonalenie procesów edukacyjnych. Plan rozwoju pełni również funkcje dokumentu wskazującego potrzeby inwestycyjne gminy w oświacie oraz stanowi źródło odniesień w procesie ubiegania się o środki zewnętrzne. Dokument ten umożliwia zidentyfikowanie, uporządkowanie i odpowiednie rozłożenie w czasie planowanych przedsięwzięć. Plan rozwoju oświaty jest dokumentem, który w oparciu o bieżące uwarunkowania określa generalny kierunek działania Gminy Szprotawa w obszarze edukacji oraz sposoby jej wdrażania w horyzoncie czasowym 2021-2026. W oparciu o pogłębioną diagnozę wypracowano katalog celów strategicznych oraz sposoby monitorowania postępów wdrażania koncepcji.

Plan Rozwoju Oświaty w Gminie Szprotawa na lata 2021-2026 powstał w oparciu o następujące źródła informacji:

- a) System Informacji Oświatowej
- b) Dane Urzędu Miejskiego w Szprotawie
- c) Dane Głównego Urzędu Statystycznego

d) Dane Centrum Usług Wspólnych w Szprotawie

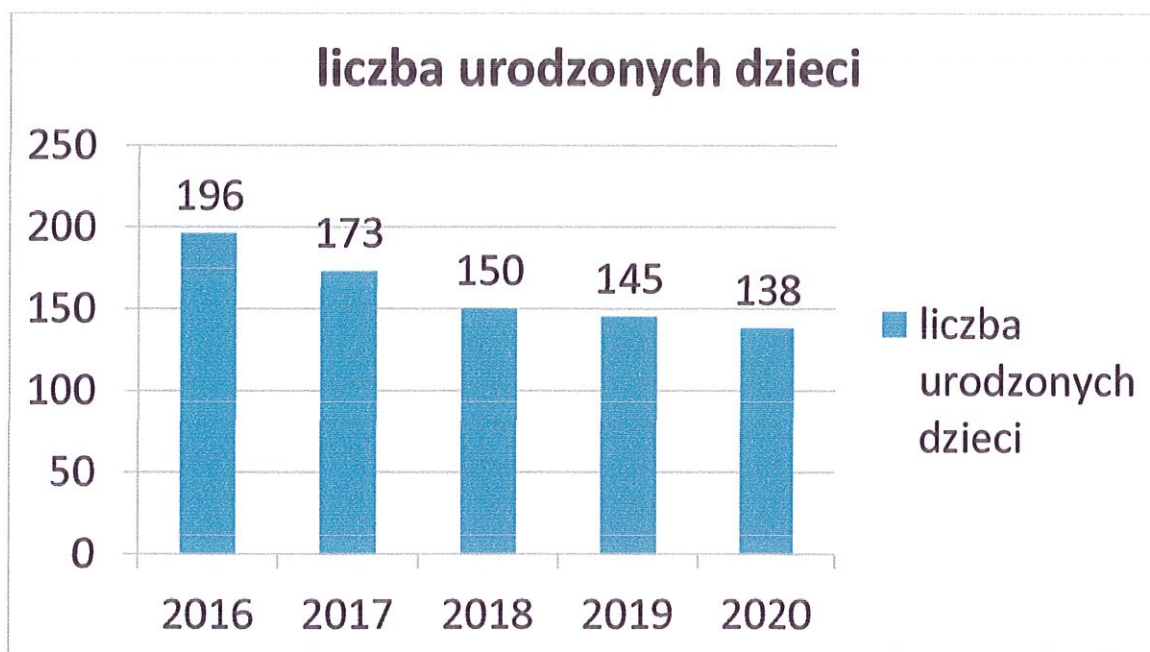
e) OKE w Poznaniu.

Przedmiotowy dokument koncentruje się na analizie demograficznej, organizacyjnej, finansowej oraz edukacyjnej jednostek oświatowych, dla których Gmina Szprotawa jest organem prowadzącym, określeniu mocnych i słabych stron szprotawskiej oświaty oraz kierunków polityki edukacyjnej samorządu. Celem poniższego opracowania jest określenie celów strategicznych w oparciu o pogłębioną diagnozę funkcjonowania naszej edukacji.

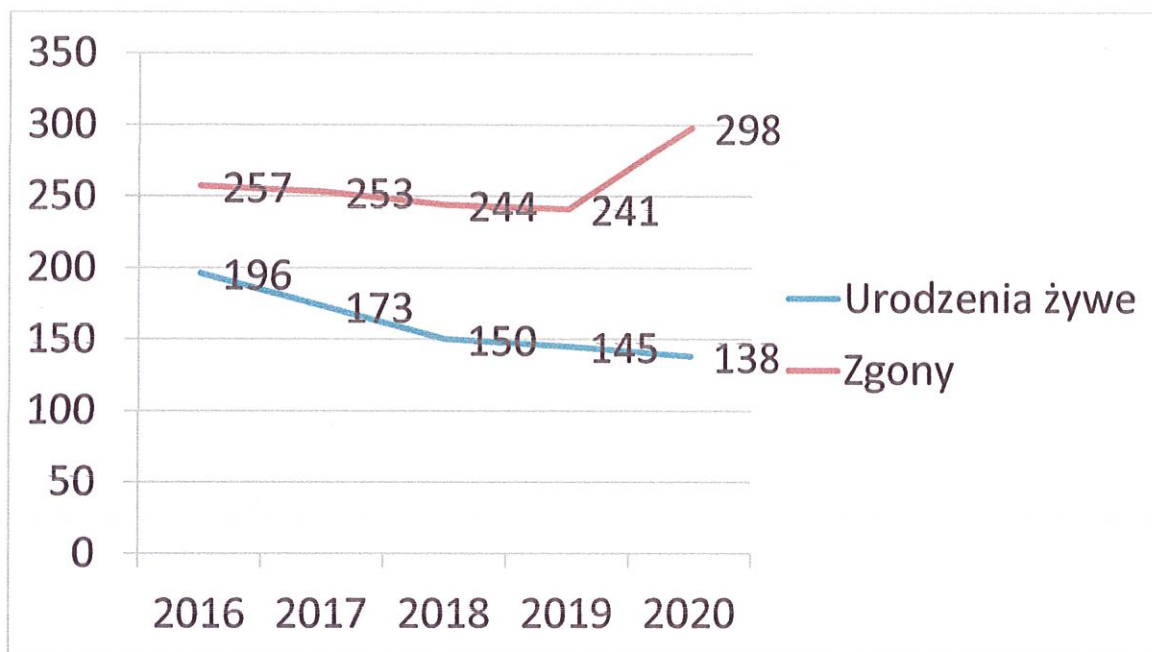
1. Diagnoza aktualnego stanu oświaty w Gminie Szprotawa

2.1. Demografia i jej prognoza

Wykres 2.1.1 Liczba żywych urodzeń w Gminie Szprotawa w latach 2016 – 2020.

Wykres 2.1.2 Porównanie liczb żywych urodzeń oraz zgonów w Gminie Szprotawa w latach 2016 – 2020.

Wykres 2.1.3 Liczba mieszkańców w Gminie Szprotawa w latach 2016 – 2020.

Analiza danych demograficznych dla Gminy Szprotawa wskazuje, że w ostatnich czterech latach liczba mieszkańców zmniejszyła się o 1061 osób, średnio rocznie ubywa 265 obywateli. Przyczyn takiego stanu rzeczy należy szukać w zmniejszającej się liczbie żywych urodzeń przy jednoczesnym zwiększeniu liczby zgonów oraz migracji obywateli. Na przestrzeni lat 2016 – 2020 odnotowano w gminie 802 żywe urodzenia i 1293 zgony. Na podstawie przytoczonych danych demograficznych można prognozować liczbę uczniów w szprotawskich jednostkach oświatowych.

Tabela 2.1.4 Prognoza liczby uczniów w szkołach na podstawie danych z arkuszy organizacyjnych i Urzędu Stanu Cywilnego.

Szkoła, oddziały I-VIII	Lata szkolne							
	2019/20	2020/2 1	2021/2 2	2022/2 3	2023/2 4	2024/2 5	2025/2 6	2026/2 7
SP1	639	629	613	537	475	512	492	500
SP2	186	179	177	165	161	190	192	196
SPW	343	325	309	269	258	286	299	327
SPD	96	101	93	87	74	74	108	72
SPS	85	87	91	89	87	105	71	106
SPLG	122	129	134	111	105	112	107	112
Razem	1471	1450	1417	1258	1160	1279	1269	1313

Tabela 2.1.5 Prognoza liczby uczniów w przedszkolach na podstawie danych z arkuszy organizacyjnych i Urzędu Stanu Cywilnego.

Przedszkole	Lata szkolne				
	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24
ZPS	403	393	351	338	284

SPW	59	61	62	61	48
SPD	25	25	28	33	29
SPS	28	41	32	35	33
SPLG	43	44	38	40	43
Razem	558	564	511	507	437

Tabela 2.1.6 Prognoza liczby uczniów razem w klasach I – VIII, przedszkolach i oddziałach przedszkolnych na podstawie danych z arkuszy organizacyjnych i Urzędu Stanu Cywilnego.

Uczniowie w klasach I – VIII i oddziałach przedszkolnych	Lata szkolne				
	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24
SP1	639	629	613	537	475
SP2	186	179	177	165	161
SPW	402	386	371	330	306
SPD	121	126	121	120	103
SPS	113	115	123	123	120
SPLG	165	173	172	151	148
ZPS	403	393	351	338	284
Razem	2029	2001	1928	1764	1597

Analizując dane z tabel 2.1.4 do 2.1.6 należy wnioskować, że liczba uczniów w szkołach i przedszkolach, poczynając od bieżącego roku szkolnego 2020/2021 a kończąc na prognozie roku 2023/2024, zmniejszy się o 404 osoby. Przyjmując, że obecnie średnio w oddziale uczy się 18 uczniów, liczba oddziałów na przestrzeni tych lat może zmniejszyć się o 22, co w sposób istotny wpłynie na liczbę etatów przeliczeniowych nauczycieli zatrudnionych w naszych jednostkach.

2.2. Sieć przedszkolna i szkolna

Tab. 2.2.1 Jednostki oświatowe w Gminie Szprotawa oraz liczba uczniów w roku szkolnym 2020/2021

Jednostki publiczne prowadzone przez JST	Liczba uczniów
Szkoły	
Szkoła Podstawowa Nr 1 w Szprotawie	629,00
Szkoła Podstawowa Nr 2 w Szprotawie.	179,00
Szkoły z oddziałami przedszkolnymi	
Szkoła Podstawowa w Długiem.	126,00
Szkoła Podstawowa w Lesznie Górnym	171,00

Szkoła Podstawowa w Siecieborzycach.	115,00
Szkoła Podstawowa w Wiechlicach.	387,00
Przedszkola	
Zespół Przedszkolny w Szprotawie.	393,00
Jednostki niepubliczne	
Szkoły	
Spółeczna Szkoła Podstawowa w Szprotawie	127
Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Wiechlicach	17
Przedszkola	
Niepubliczne Przedszkole „Mały Europejczyk”	41

2.3. Organizacja publicznych szkół i przedszkoli

W tabelach nr 2.3.1 - 2.3.6 przedstawiono wskaźniki organizacji jednostek oświatowych prowadzonych przez Burmistrza Szprotawy w porównaniu do analogicznych wskaźników w powiecie, województwie i w kraju. Dane pochodzą z Systemu Analiz Samorządowych www.systemanaliz.pl oraz Głównego Urzędu Statystycznego www.stat.gov.pl

2.3.1 Średnia wielkość oddziału w szkole podstawowej

L.p.	Nazwa jednostki	2017	2018	2019	2020	2021
1	Szprotawa	18.20	16.94	17.48	17,67	17,78
2	Średnia w powiecie	16.60	16.15	16.61	b.d	b.d
3	Średnia w województwie	17.42	17.36	17.33	18,70	b.d
4	Średnia w Polsce	16.76	16.72	16.47	17,89	b.d

2.3.2 Liczba oddziałów w placówkach

Nazwa jednostki	Liczba oddziałów		
	2018/2019	2019/2020	2020/2021
Szkoła Podstawowa Nr 1 w Szprotawie	35,00	31,00	31,00
Szkoła Podstawowa Nr 2 w Szprotawie.	12,00	9,00	9,00
Szkoła Podstawowa w Długiem.	10,00	10,00	10,00
Szkoła Podstawowa w Lesznie Górnym	10,00	11,00	11,00
Szkoła Podstawowa w Siecieborzycach.	8,00	9,00	9,00
Szkoła Podstawowa w Wiechlicach.	26,00	22,00	21,00

Zespół Przedszkolny w Szprotawie.	17,00	17,00	17,00
Razem	118,00	109,00	108,00

2.3.3 Przeciętna liczba uczniów w oddziale

Nazwa jednostki	Przeciętna liczba uczniów w oddziale		
	2018/2019	2019/2020	2020/2021
Szkoła Podstawowa Nr 1 w Szprotawie	19,54	20,30	20,30
Szkoła Podstawowa Nr 2 w Szprotawie.	17,67	20,44	19,89
Szkoła Podstawowa w Długiem.	11,60	12,20	12,60
Szkoła Podstawowa w Lesznie Górnym	14,90	15,00	15,54
Szkoła Podstawowa w Siecieborzycach.	13,37	12,22	12,78
Szkoła Podstawowa w Wiechlicach.	17,19	18,81	18,43

Przeciętna liczba uczniów w oddziale klasowym jest najważniejszym wyznacznikiem jednostkowych kosztów nauczania (wydatków oświatowych w przeliczeniu na jednego ucznia). Wyraża ona albo lokalne uwarunkowania (skoro gmina ma mało uczniów, w prowadzonych przez nią szkołach oddziały są niewielkie) albo politykę oświatową organu prowadzącego, gminy utrzymują małe oddziały godząc się świadomie z wyższymi kosztami pokrywanymi z budżetu JST). Średni rozmiar oddziału klasowego ma bezpośredni wpływ na koszty prowadzenia szkół, jest więc szczególnie ważny dla organów prowadzących. Samorząd musi monitorować tworzenie oddziałów klasowych w szkołach, zwłaszcza klas pierwszych, aby przeciwdziałać nadmiernemu zmniejszaniu liczby uczniów w oddziale klasowym (co dzieje się, gdy szkoły utrzymują niezmienną liczbę oddziałów pomimo zmniejszającej się liczby uczniów). Organ prowadzący powinien systematycznie porównywać średnią wielkość oddziałów klasowych w różnych swoich szkołach i analizować, czy występujące między szkołami różnice są uzasadnione (na przykład przez lokalizację szkoły, jej szczególny charakter, czy przez wcześniejsze decyzje samorządu) i powinny zostać utrzymane, czy też są nieuzasadnione i wymagają interwencji organu prowadzącego.

Jak wynika z danych zawartych w tabeli 2.3.1 średnia wielkość oddziału w Gminie Szprotawa wynosi w przybliżeniu 17 do 18 uczniów, wartość ta jest wyższa od średniej powiatowej, porównywalna ze średnią krajową ale niższa od średniej w województwie. Wpływ uwarunkowań lokalnych na wartość wskaźnika przeciętnej wielkości oddziału najbardziej widoczny jest w przypadku małych wiejskich szkół w Siecieborzycach, Długiem i Lesznie Górnym (Tab. 2.3.3), przeciętna liczebność oddziału jest jeszcze mniejsza i wynosi 13,6 uczniów.

2.3.4 Liczba uczniów przypadających na 1 nauczycielski etat przeliczeniowy – Szkoły Podstawowe

L.p.	Nazwa jednostki	2017	2018	2019	2020
1	Szprotawa	8.41	7.63	7,99	8,14
2	Średnia w powiecie	7.87	7.62	b.d	b.d
3	Średnia w województwie	8.33	8.17	b.d	b.d
4	Średnia w Polsce	8.14	7.85	b.d	b.d

2.3.5 Liczba uczniów przypadających na 1 nauczycielski etat przeliczeniowy w poszczególnych placówkach

liczba uczniów/etat przeliczeniowy			
	18/19	19/20	20/21
SP1	7,80	8,60	8,70
SP2	7,20	6,80	8,03
SPD	6,00	6,99	7,08
SPLG	7,50	8,06	8,34
SPS	7,12	6,92	7,06
SPW	7,12	8,33	7,83
ZPS	9,76	10,26	9,94
Razem	7,50	7,99	8,14

2.3.6 Liczba nauczycielskich etatów przeliczeniowych przypadających na 1 oddział

Suma z Liczba oddziałów	Liczba etatów przeliczeniowych/oddział		
Nazwa jednostki	18-19	19-20	20-21
SP1	2,50	2,34	2,33
SP2	2,44	3,00	2,74
SPD	1,93	1,74	1,78
SPLG	1,99	1,86	1,86
SPS	1,88	1,76	1,81
SPW	2,41	2,14	2,35
ZPS	2,35	2,29	2,32
Razem	2,21	2,16	2,17

Przez etat przeliczeniowy rozumiemy etat nauczyciela z uwzględnieniem godzin ponadwymiarowych. Liczba uczniów przypadających na jeden przeliczeniowy etat nauczycielski

jest, obok średniej wielkości oddziału klasowego, najbardziej powszechną miarą efektywności szkół i systemów szkolnych. Niska wartość tego wskaźnika świadczy, z jednej strony, o niskiej efektywności szkół, a więc o wyższych wydatkach w przeliczeniu na jednego ucznia z drugiej zaś, zapewnia większe możliwości indywidualnej pracy z uczniem i reagowania na jego specyficzne potrzeby. Z tego powodu polityka oświatowa samorządu powinna obejmować monitorowanie tego wskaźnika, tak aby wydatki JST były racjonalne i uzasadnione.

Akceptując arkusz organizacyjny szkoły, samorząd podejmuje decyzje o organizacji pracy prowadzonych przez siebie szkół oraz o poziomie zatrudnienia nauczycieli. Obie te decyzje muszą być powiązane z realizowanymi zadaniami oświatowymi, mierzonymi między innymi liczbą uczniów w szkole. Monitorowanie tego wskaźnika jest więc istotnym elementem kontroli zarządczej i analizy racjonalności poziomu zatrudnienia w szkołach. Istotnym wyzwaniem dla samorządu jest ocena, jakie różnice w poziomie omawianego wskaźnika między poszczególnymi szkołami oraz typami szkół są uzasadnione i powinny być utrzymane, a jakie wymagają działań naprawczych w celu poprawy efektywności.

Liczba przeliczeniowych etatów nauczycielskich przypadających na jeden oddział jest de facto tożsama z tygodniową liczbą godzin nauczania w przeliczeniu na oddział. Jest to jeden z istotnych syntetycznych wskaźników ilustrujących wysiłek pedagogiczny szkoły, obejmujący zarówno zwiększenie liczby godzin nauczania wynikające z podziału oddziałów klasowych na grupy, godzin do dyspozycji dyrektora szkoły, jak i godzin finansowanych dodatkowo przez organ prowadzący. Wskaźnik dotyczy podstawowego zadania samorządów, jakim jest zarządzanie szkołami pod względem poziomu zatrudnienia. Wskaźnik ten dla województwa lubuskiego w 2019 roku wynosił 2,03. Na przestrzeni ostatnich trzech lat szkolnych liczba oddziałów zmniejszyła się o 10 (tab. 2.3.3) natomiast liczba etatów przeliczeniowych na oddział utrzymuje się na podobnym poziomie (różnica wynosi 0,04). Jak wynika z danych zawartych w tab. 2.3.5 korzystniej wypada wskaźnik liczby uczniów przypadających na etat przeliczeniowy nauczyciela (wzrost o 0,64).

2.4. Kadra

2.4.1 Liczba etatów przeliczeniowych nauczycieli, stan na 30.09.

Etaty przeliczeniowe z przydziałów	2018/2019	2019/2020	2020/2021
Szkoła Podstawowa Nr 1 w Szprotawie	87,03	72,32	66,22
Szkoła Podstawowa Nr 2 w Szprotawie.	29,34	26,58	24,30
Szkoła Podstawowa w Długiem.	19,34	17,41	14,89
Szkoła Podstawowa w Lesznie Górnym	19,87	20,47	17,10
Szkoła Podstawowa w Siecieborzycach.	15,02	15,89	13,33
Szkoła Podstawowa w Wiechlicach.	62,71	46,93	45,28
Zespół Przedszkolny w Szprotawie.	39,95	38,74	36,35
Razem	273,25	238,34	218,45

2.4.2 Liczba nauczycieli wg aktualnych stopni awansu zawodowego i etatów w roku szkolnym 2020/2021

Nazwa szkoły / placówki	nauczyciel stażysta - nauczyciele	nauczyciel stażysta - etaty	nauczyciel kontraktowy - nauczyciele	nauczyciel kontraktowy - etaty	nauczyciel mianowany - nauczyciele	nauczyciel mianowany - etaty	nauczyciel dyplomowany - nauczyciele	nauczyciel dyplomowany - etaty	nauczyciel bez stopnia awansu zawodowego zatrudniony na	nauczyciel bez stopnia awansu zawodowego zatrudniony na
SPW	1	1,00	7	5,23	4	4,00	37	35,05		
SP2			2	1,72	6	4,08	20	18,50		
SP1			7	6,78	9	8,44	50	50,00	1	1,00
SPD			4	4,00	5	4,22	10	6,67		
SPS	1	0,56	2	2,00	4	3,11	10	8,66		
SPLG			2	0,49	6	5,22	11	10,39	1	1,00
ZPS			11	10,35	11	11,00	15	15,00		

2.4.3 Liczba etatów pracowników administracji i obsługi w szkołach w roku szkolnym 2020/2021

Suma z Wymiar etatu na umowie	Stanowisko												
Jednostka - nazwa	kierownik gospodarczy	konserwator	pomoc nauczyciela	referent	robotnik gospodarczy	samodzielny referent	sekreterka	specjalista d/s administracyjnych	sprzątacza	starszy konserwator	woźna oddziałowa	woźny	Razem
Szkoła Podstawowa Nr 1 w Szprotawie	1,000				1,000	1,500	1,000		7,000	1,000			12,500
Szkoła Podstawowa Nr 2 w Szprotawie.		1,000		1,000	3,000								5,000
Szkoła Podstawowa w Długiem.		1,000	0,500				1,000		2,000				4,500
Szkoła Podstawowa w Lesznie Górnym		1,000	1,000				1,000		1,500				4,500
Szkoła Podstawowa w Siecieborzycach.			1,000				1,000		1,000			1,000	4,000
Szkoła Podstawowa w Wiechlicach.		2,000	2,000	0,500			1,000		4,000			0,500	10,000
Zespół Przedszkolny w Szprotawie.		2,000	2,000					1,000			17,750		22,750
Razem	1,000	7,000	6,500	1,500	4,000	1,500	5,000	1,000	15,500	1,000	17,750	1,500	63,250

Liczba etatów administracji i obsługi w jednostkach oświatowych wynosi 63,25, natomiast obsługę finansową, kadrową i organizacyjną zapewnia Centrum Usług Wspólnych w liczbie etatów 10,125.

2.5. Finansowanie oświaty

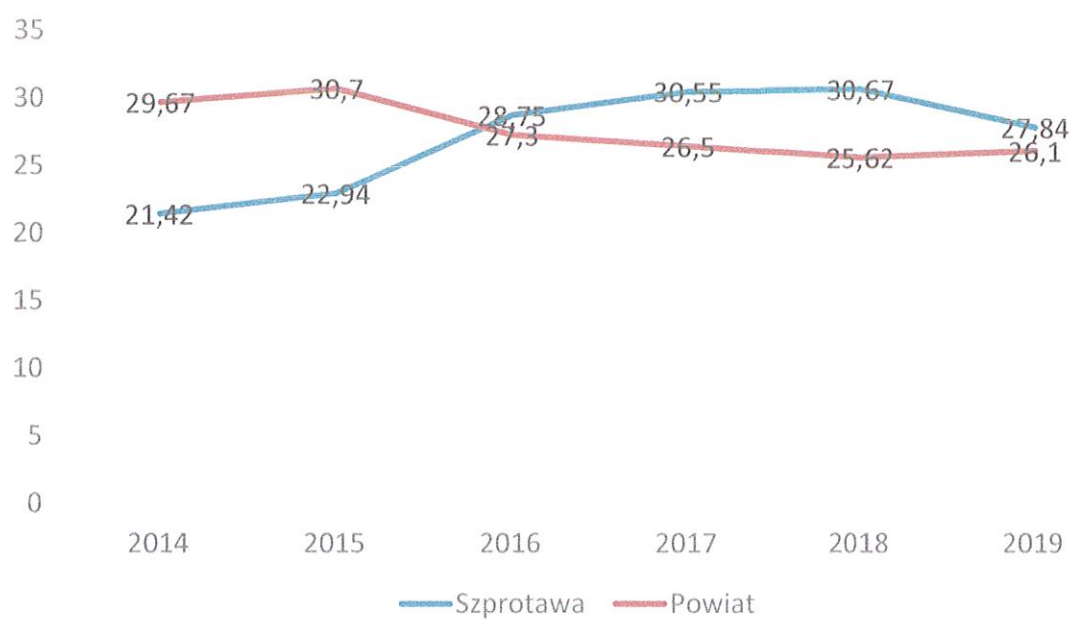
2.5.1 Koszty funkcjonowania szkół w odniesieniu do otrzymanej subwencji w 2020 roku

Szkoła	Koszty funkcjonowania	Subwencja	Różnica	Liczba uczniów	Kwota dokładana do 1 ucznia
Sp1	7 024 711,00	4 474 103,16 zł	-2 550 607,84 zł	627	4 067,96 zł
SP2	2 583 552,00	1 248 692,15 zł	1 334 859,85 zł	186	7 176,67 zł
SPW	4 810 334,00	3 371 686,27 zł	1 438 647,73 zł	333	4 320,26 zł
SPD	1 742 305,89	1 161 040,73 zł	581 265,16 zł	95	6 118,58 zł
SPL	2 217 286,00	1 294 417,62 zł	922 868,38 zł	123	7 502,99 zł
SPS	1 723 071,29	903 767,00 zł	819 304,29 zł	86	9 526,79 zł
Razem	20 101 260,18	12 453 706,92 zł	7 647 553,26 zł	1450	5 274,17 zł

Kwota, którą nasza gmina musi dołożyć do kosztów kształcenia jednego ucznia wynosi średnio 5274,17 zł przy czym wartość ta jest najwyższa w przypadku Szkoły Podstawowej w Sieciechorzycach - 9 526,79 zł, Szkoły Podstawowej w Lesznie Górnym - 7 502,99 zł, Szkoły Podstawowej nr 2 w Szprotawie - 7 176,67 zł i Szkoły Podstawowej w Długiem - 6 118,58 zł.

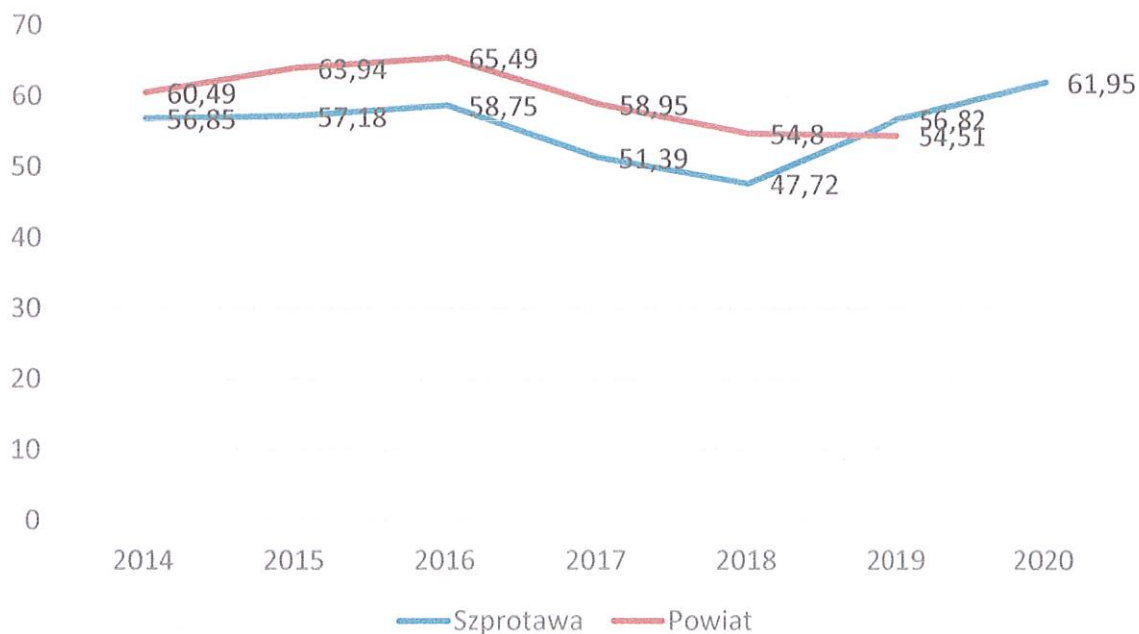
2.5.2 Udział wydatków z budżetu na oświatę i wychowanie w wydatkach budżetu jst [%]

Udział wydatków na oświatę i wychowanie w wydatkach budżetu gminy (%)

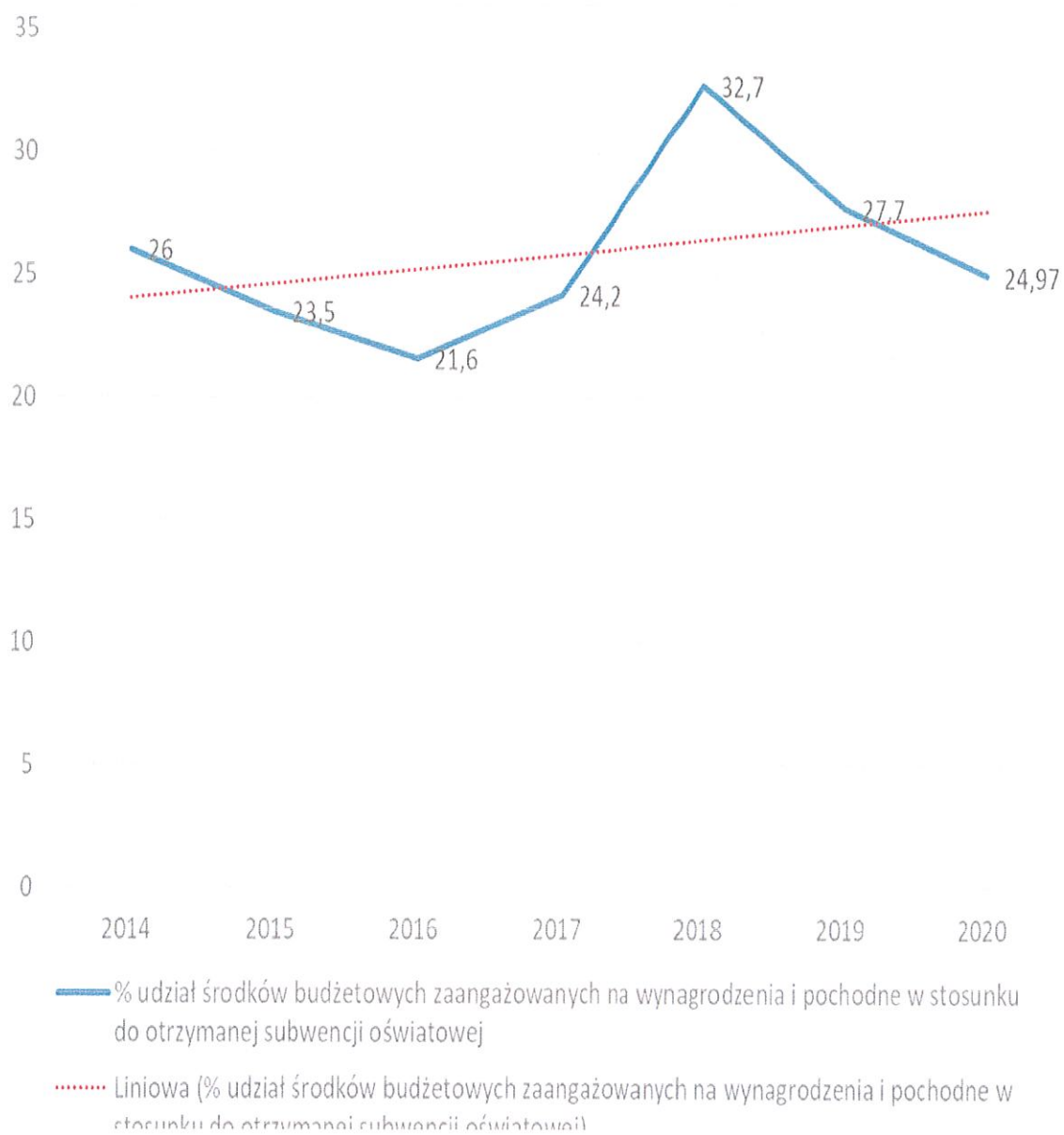
2.5.3 Udział subwencji oświatowej w wydatkach z budżetu na oświatę jst [%]

Udział subwencji oświatowej w wydatkach z budżetu na oświatę w gminie (%)

Wskaźnik ten pokazuje jaką część wydatków systematycznie ponoszonych na cele oświatowe w gminie udaje się pokryć dzięki otrzymywanej subwencji. Ten wskaźnik był najbardziej niekorzystny dla naszej gminy w 2018 roku, subwencja pokrywała tylko 47,72 % wydatków poniesionych na edukację od 2019 roku następuje wyraźna poprawa, a w 2020 r. otrzymana subwencja pokrywała 61,95% wydatków na oświatę (przy zmniejszającej się liczbie uczniów) jest to efekt podjętych przez organ prowadzący działań zmierzających do optymalizacji wydatków.

% Udział środków budżetowych zaangażowanych na wynagrodzenia i pochodne w stosunku do otrzymanej subwencji oświatowej

2.5.4 Oddziaływanie subwencji na liczebność klasy

A	5917,8938	Di	1,0000000	II ETAP EDUKACYJNY
AxDi	5917,894			
	Wartość wagi z metryczki	Kwota jednostkowa	Średnia liczba uczniów (w klasie)	Subwencja
A	1	5 917,89	10	59178,94
P49	0,025	147,95	10	1479,47
		6 065,84		60658,41
Koszt roczny 1h pracy nauczyciela wg subwencji, przeciętnie 21 h pracuje nauczyciel w tygodniu:				3983,81
Ile godzin sfinansuje subwencja?				15,20
Ile godzin jest do realizacji w tygodniu z ramowych planów nauczania(średnio)/jaki koszt?				33,64/134028,60 zł
Ile pozostaje „ wolnych środków” z subwencji?				0
ILE GMINA DOŁOŻY DO PŁACY?			=	73.370,19

A	5917,8938	Di	1,0000000	II ETAP EDUKACYJNY
AxDi	5917,894			
	Wartość wagi z metryczki	Kwota jednostkowa	Średnia liczba uczniów (w klasie)	Subwencja
A	1	5 917,89	24	142 029,45
P49	0,025	147,95	24	3 550,74
		6 065,84		145 580,19
Koszt roczny 1h pracy nauczyciela wg subwencji, przeciętnie 21 h pracuje nauczyciel w tygodniu:				3983,81
Ile godzin sfinansuje subwencja?				36,50
Ile godzin jest do realizacji w tygodniu z ramowych planów nauczania(średnio)/jaki koszt?				33,64/134028,60 zł
Ile pozostaje „ wolnych środków” z subwencji?				11 551,59

Obliczenia zostały wykonane dla kwoty subwencji na jednego ucznia i wagi dla szkół podstawowych P 49, w przypadku średniej liczebności oddziału na poziomie 10 uczniów gmina musi dołożyć do płac nauczycieli 73370,19 zł, wskaźnik ten wypada korzystniej im większa liczba uczniów w oddziale, przy 24 osobach pozostaje 11551,59 wolnych środków, które można przeznaczyć np. na dodatkowe zajęcia dla uczniów lub inwestycje.

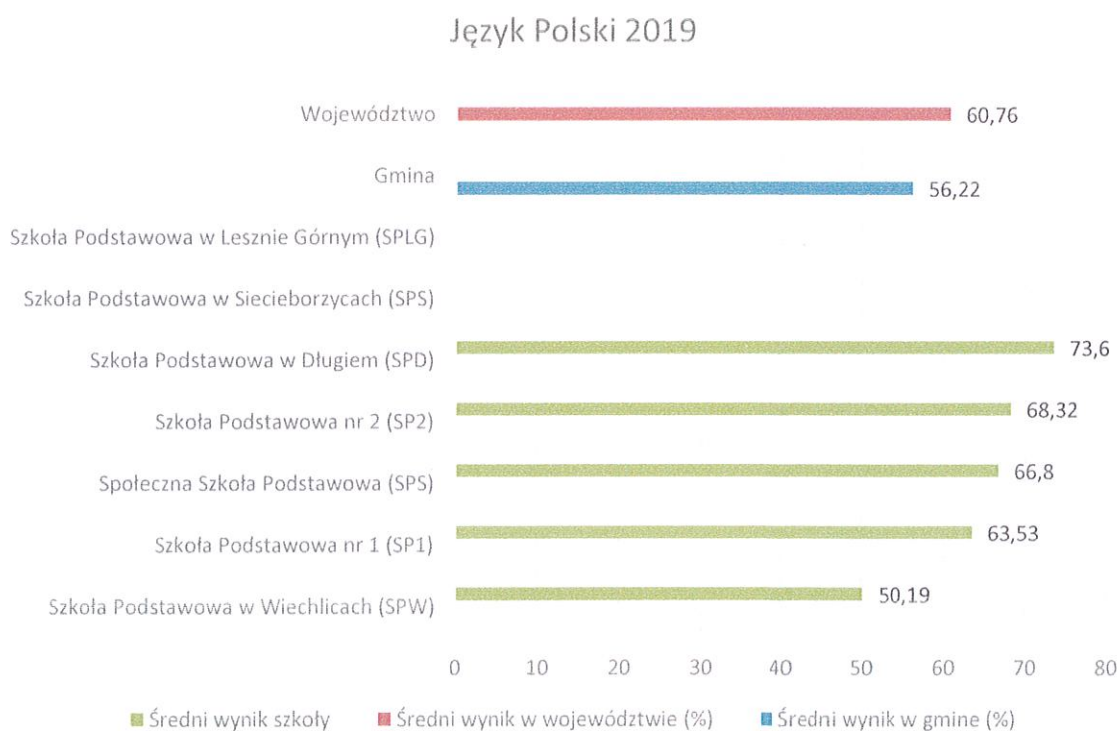
Plan Rozwoju Oświaty w Gminie Szprotawa

Czynniki wpływające na wyniki w nauce	Wyniki (barometr wpływu)
Samocena ucznia	1,44
Ocena kształtująca	0,90
Informacja zwrotna (feedback)	0,73
Relacje nauczyciel-uczeń	0,72
Nauczanie oparte na rozwiązywaniu problemów	0,61
Cele będące wyzwaniem	0,56
Wpływ rówieśników	0,53
Zaangażowanie rodziców	0,51
Uczenie się w małych grupach	0,49
Motywacja	0,48
Zadawanie pytań	0,46
Stawianie wysokich oczekiwań	0,42
Praca domowa	0,29
Indywidualizacja nauczania	0,23
Wielkość klasy	0,21
Szkoły społeczne	0,20
Dodatkowe programy nauczania	0,17
Powtarzanie klasy	0,16
Podział na grupy według zdolności	0,12
Szkolenie nauczycieli	0,11
Wiedza merytoryczna nauczycieli	0,09

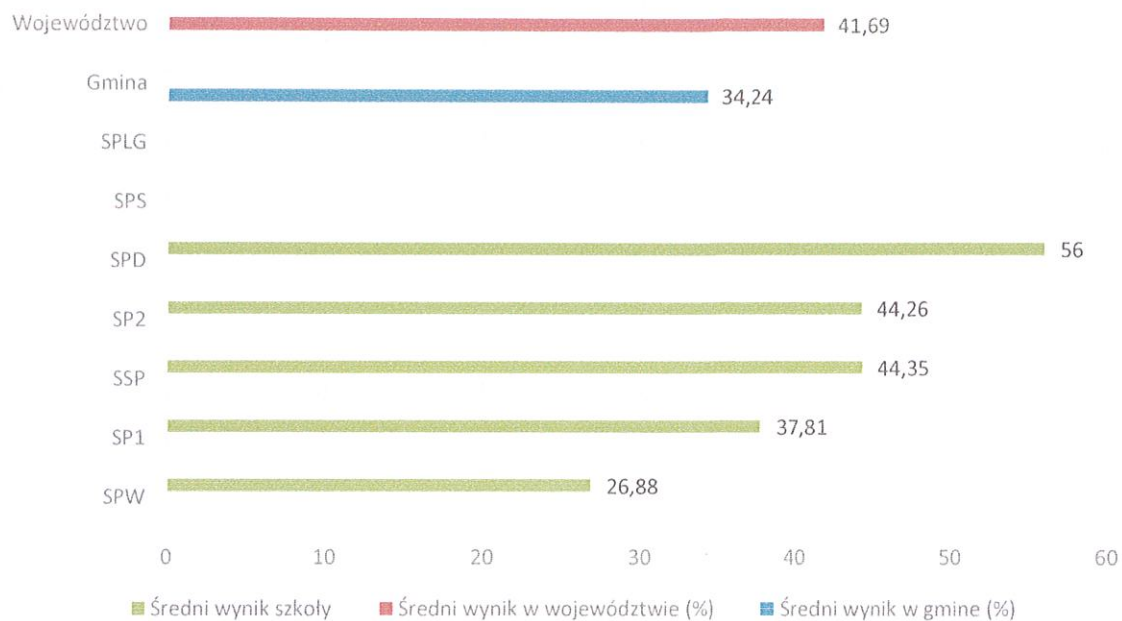
Jak wskazują badania prof. Johna Hattiego wielkość oddziału należy do mniej istotnych czynników wpływających na efekty uczenia się uczniów 0,21

2.6. Efekty kształcenia

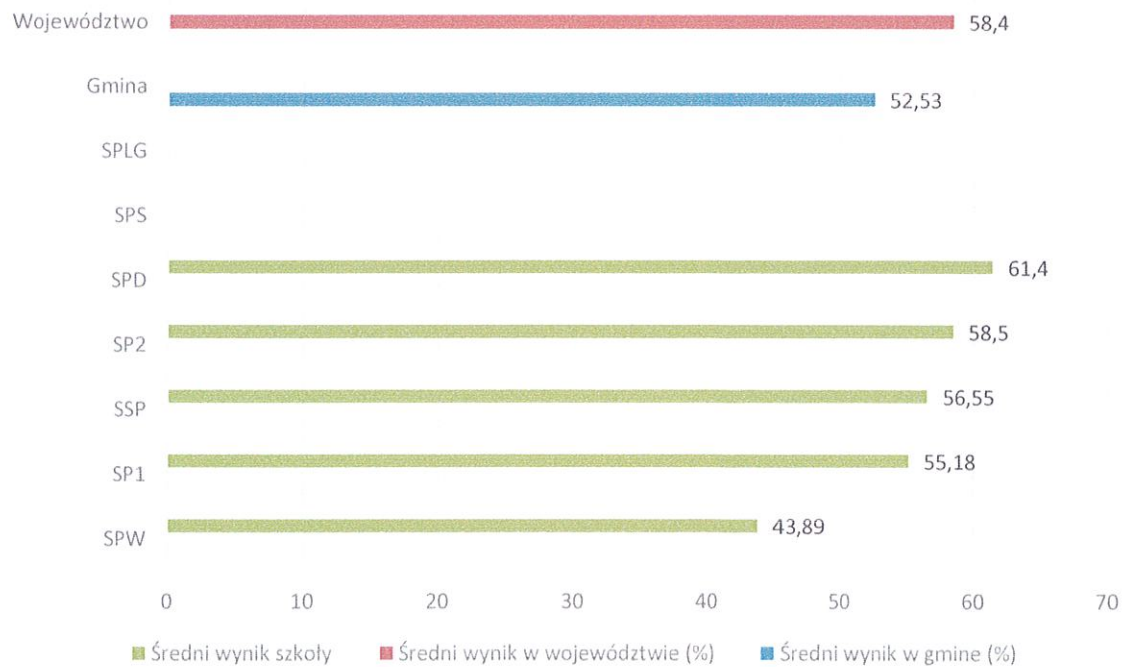
2.6.1 Wyniki egzaminu ósmoklasisty w 2019 i w 2020 roku

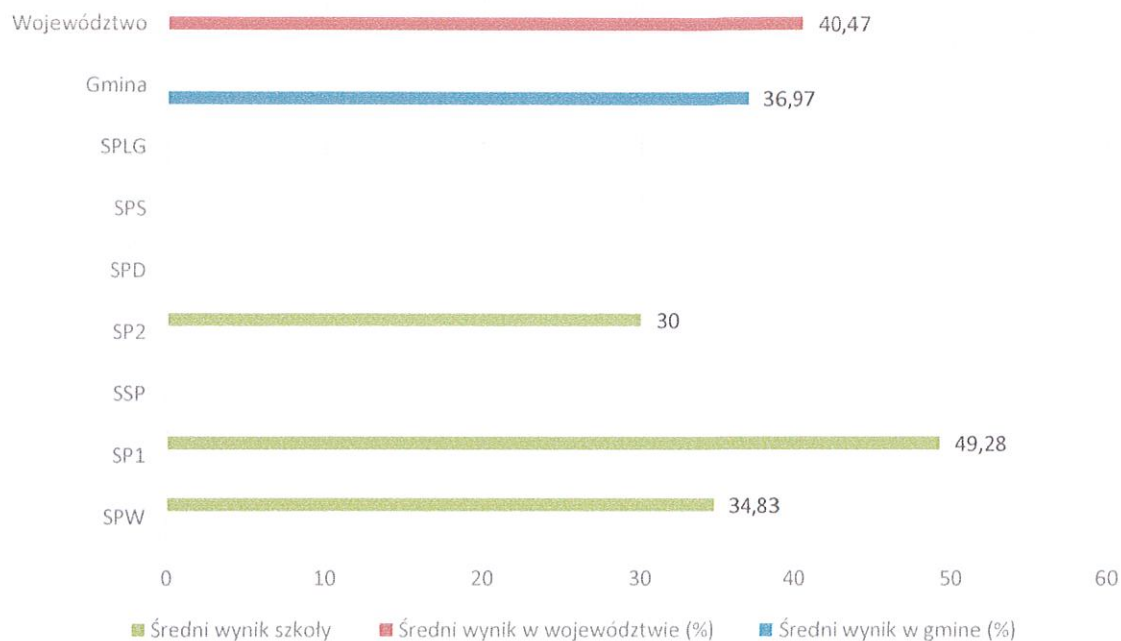
Matematyka 2019

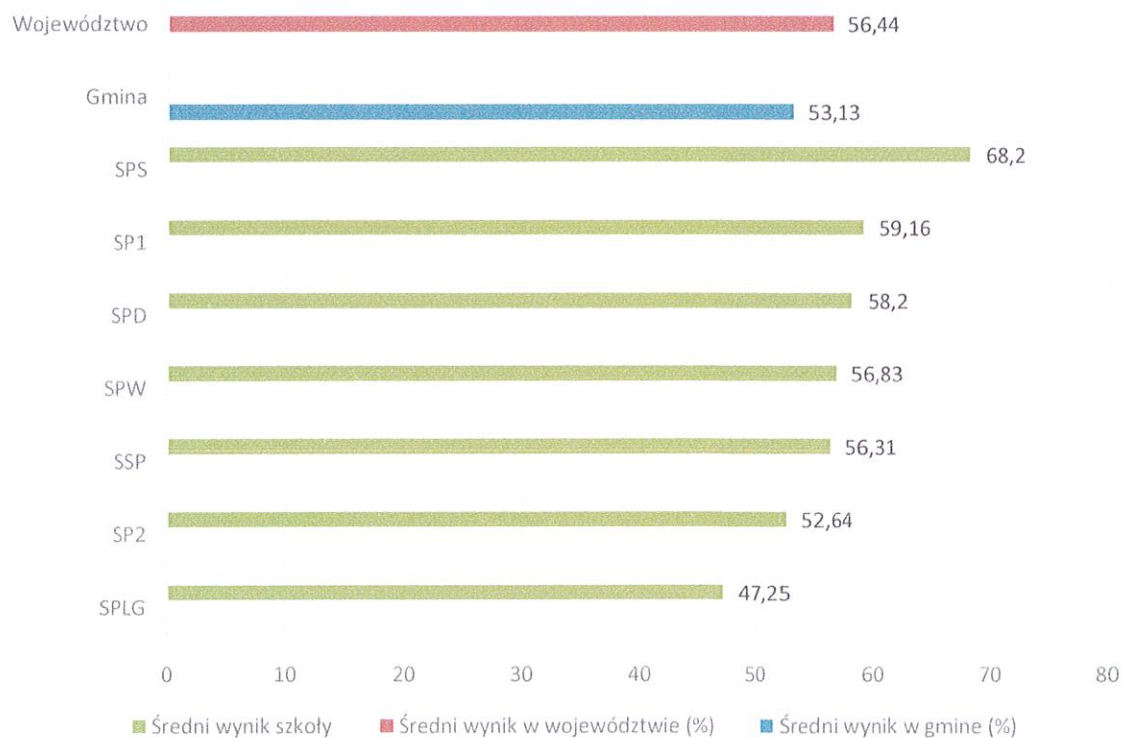
Język Angielski 2019

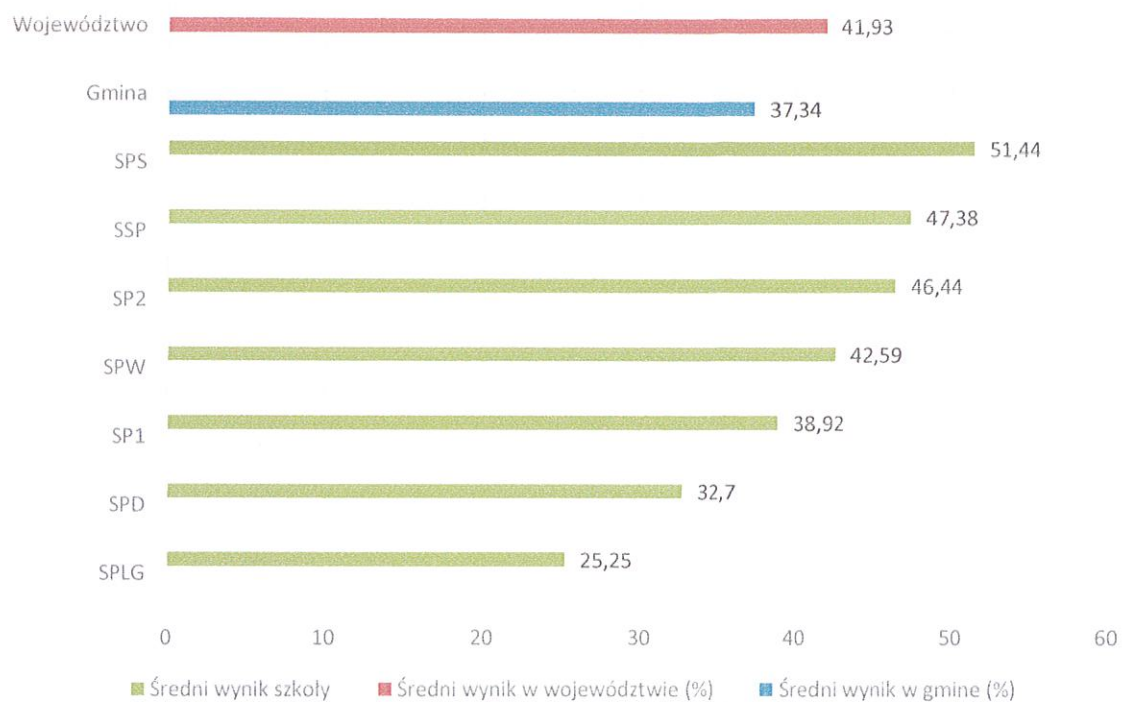
Język Niemiecki 2019

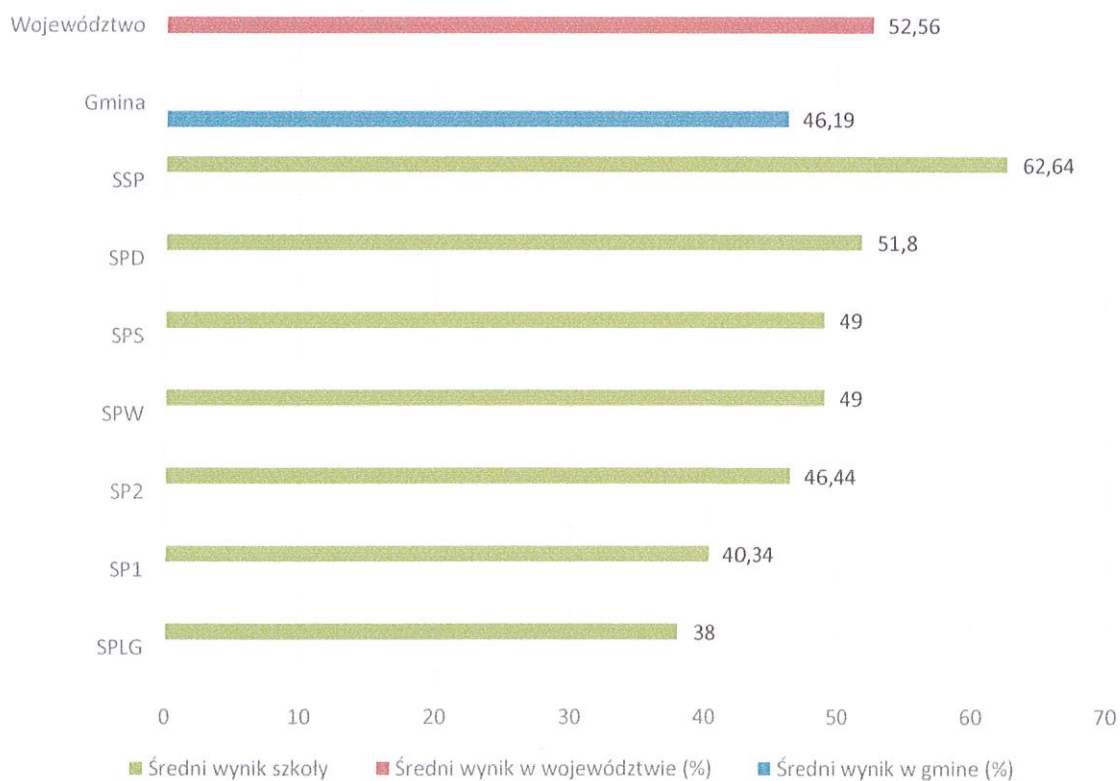
Język Polski 2020

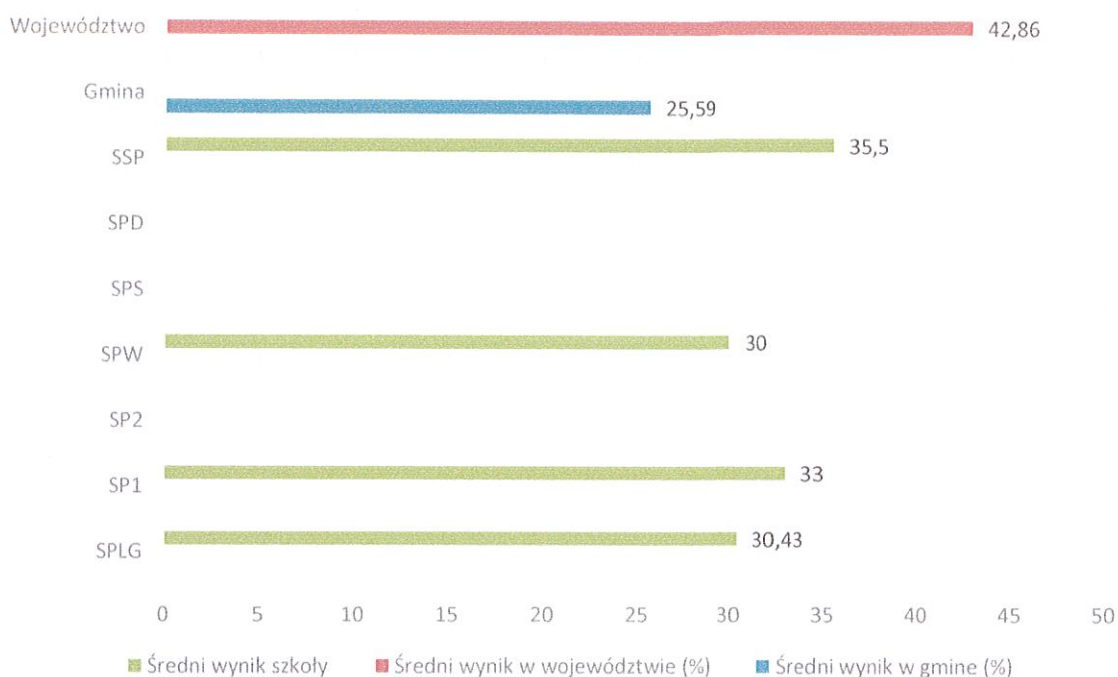
Matematyka 2020

Język Angielski 2020

Język Niemiecki 2020

2.6.2 Podsumowanie wyników egzaminu ósmoklasisty w 2019 i w 2020 roku

Podsumowanie egzaminów ósmoklasisty w 2019 roku				
Przedmiot	j. polski	matematyka	j. angielski	j. niemiecki
Średni wynik w województwie (%)	60,76	41,69	58,4	40,47
Średni wynik szkół prowadzonych przez Burmistrza Szprotawy (%)	63,9	41,22	54,74	38,03
Podsumowanie egzaminów ósmoklasisty w 2020 roku				
Średni wynik w województwie (%)	56,44	41,93	52,56	42,86
Średni wynik szkół prowadzonych przez Burmistrza Szprotawy (%)	57,05	39,56	45,76	31,14

Wynik wyższy od średniej wojewódzkiej

Wynik niższy od średniej wojewódzkiej

Średni wynik z j. polskiego szkół prowadzonych przez Burmistrza Szprotawy 2019 i 2020 roku były nieco wyższy od średniej wojewódzkiej, natomiast z j. angielskiego, matematyki

i j. niemieckiego niższy. Prezentacja wyników w formie wykresów pozwala na porównanie efektów kształcenia gminnych szkół i stanowi wartość odniesienia do wyników w województwie.

2.6 Kształcenie uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych i pomoc psychologiczno - pedagogiczna

2.6.1 Liczba godzin przeznaczona w roku szkolnym 2020/2021 na wspieranie uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych

	Liczba godzin nauczycielskich		
	Przedszkole	Szkoła podstawowa	Razem
Tytuł płatności nauczyciela			
Obowiązki logopedy	24,00	72,00	96,00
Obowiązki nauczyciela terapeuty pedagogicznego		7,00	7,00
Obowiązki nauczyciela wspomagającego	20,00	112,00	132,00
Obowiązki pedagoga		108,00	108,00
Obowiązki psychologa		44,00	44,00
Zaj. terapeutyczne - Biofeedback		5,00	5,00
Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze		35,00	35,00
Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne		27,00	27,00
Zajęcia o charakterze terapeutycznym - inne		37,00	37,00
Zajęcia rewalidacyjne 18		20,00	20,00
Zajęcia rewalidacyjne 20		2,00	2,00
Zajęcia rewalidacyjne 22		1,00	1,00
Zajęcia rewalidacyjne 22 SP		2,00	2,00
Zajęcia rewalidacyjne inne	5,00	38,00	43,00
Zajęcia rewalidacyjne inne (22)		2,00	2,00
Zajęcia rewalidacyjne(20)		8,00	8,00
Zajęcia socjoterapeutyczne		4,00	4,00
indywidualizowana ścieżka kształcenia		5,00	5,00
Razem	49,00	529,00	578,00

2.6.2 Organizacja specjalnej organizacji nauki i pomocy psychologiczno - pedagogicznej w odniesieniu do ogólnej liczby uczniów

Rok szkolny	Liczba uczniów	Liczba godzin z zakresu specjalnej organizacji nauki (SON) i pomocy psychologiczno – pedagogicznej (PPP)	Przeciętna liczba godzin z zakresu specjalnej organizacji nauki (SON) i pomocy psychologiczno – pedagogicznej (PPP) przypadających na jednego ucznia
2018/2019	2144	559	0,3
2019/2020	2021	433,50	0,2
2020/2021	2001	578	0,3

2.7. Analiza SWOT lokalnego systemu oświaty

W przedmiotowym rozdziale zaprezentowana została analiza SWOT, zawierająca kluczowe wnioski z przeprowadzonej analizy zawartej w części diagnostycznej Strategii. Analiza SWOT jest jednym z najpopularniejszych narzędzi analitycznych, wykorzystywanych w działaniach o charakterze strategicznym. W sposób syntetyczny prezentuje mocne i słabe strony wynikające z potencjałów wewnętrznych analizowanych jednostek oraz szans i zagrożeń związanych z funkcjonowaniem otoczenia.

Mocne strony	Słabe strony
• Utrzymana sieć szkół rozlokowanych na terenach wiejskich zapewniająca dogodny dostęp do edukacji wszystkim mieszkańcom • Wysoki odsetek nauczycieli z dużym doświadczeniem zawodowym, mierzonym poziomem awansu zawodowego • Rozwinięta współpraca szkół i samorządu z organizacjami pozarządowymi, skutkująca realizacją projektów edukacyjnych i wspólnym pozyskiwaniem funduszy na ich realizację	• Narastające wyludnianie się i starzenie populacji gminy Szprotawa wynikające z ujemnego salda przyrostu naturalnego • Zmniejszanie się liczby dzieci w szkołach, co w roku 2026 będzie skutkowało spadkiem zapotrzebowania na usługi edukacyjne o 20% względem stanu obecnego • Wyniki egzaminów zewnętrznych w szkołach Gminy Szprotawa lokują się poniżej średniej wojewódzkiej, co wskazuje na konieczność podjęcia

• Dobra współpraca między placówkami szkolnymi dzięki czemu możliwa jest sytuacja, w której część nauczycieli zatrudnionych jest w dwóch szkołach zabezpieczając ich potrzeby kadrowe • Wykształcona i ciągle doskonaląca się kadra pedagogiczna • Średnie wyniki egzaminów z j. polskiego są porównywalne lub wyższe od średniej wojewódzkiej • Pomocą psychologiczną – pedagogiczną lub specjalną organizacją nauki są objęci wszyscy uczniowie wymagający takiego wsparcia	działań zmierzających do poprawy uzyskiwanych wyników uczniów na egzaminach • Duża rozległość terytorialna gminy, skutkująca koniecznością organizacji dojazdów do szkół dla uczniów • Niski odsetek młodych nauczycieli z kwalifikacjami do nauczania przedmiotów matematyczno - przyrodniczych, który może skutkować trudnościami w zastępowaniu kadry odchodzącej • Wysoki współczynnik liczby dzieci przypadających na 1 miejsce w przedszkolu, który wskazuje na ograniczoną/niewystarczającą liczbę miejsc w placówkach przedszkolnych, co może wskazywać na konieczność dopasowania ich ilości w kolejnych latach • Duże potrzeby i koszty remontów placówek dydaktycznych, generujące znaczne obciążenie budżetu gminy • Konieczność zwiększenia nakładów na wyposażenie placówek edukacyjnych w nowe sprzęty, pomoce dydaktyczne oraz sprzęt informatyczny • Wysokie koszty funkcjonowania szkół i systemu dowozu uczniów • Potrzeby rozbudowy hal i obiektów gimnastycznych • Konieczność termomodernizacji budynków, w celu zmniejszenia kosztów utrzymania
---	---

Szanse	Zagrożenia
☐ Wzrost kwot przekazywanych w ramach subwencji oświatowej ze względu na utworzenie oddziałów dwujęzycznych I integracyjnych ☐ Emigracja zarobkowa ze wschodu i reemigracja obywateli polskich ☐ Pozyskiwanie funduszy rządowych i europejskich w celu poprawy dostępności architektonicznej, technicznej i organizacyjnej szkół oraz zwiększenia zatrudnienia specjalistów dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych. ☐ Pozyskiwanie funduszy rządowych i europejskich w celu zwiększenia ilości zajęć pozalekcyjnych kształtujących umiejętności uczenia się I kompetencje kluczowe ☐ Rosnąca i coraz mocniej zróżnicowana liczba programów grantowych (poza źródłami rządowymi) umożliwiających pozyskiwanie funduszy wyrównujących szanse edukacyjne ☐ Właściwa atmosfera współpracy między placówkami a samorządem ☐ Zwiększenie liczby miejsc w przedszkolu na ul. Sobieskiego ☐ Udoskonalenie systemu motywacyjnego dla nauczycieli	• Wzmożenie tempa emigracji młodzieży i rodzin, • Niedostateczne finansowanie szkolnictwa z subwencji oświatowej i niestabilna polityka edukacyjna państwa (częste zmiany przepisów prawa oświatowego) • Brak wkładu własnego przy pozyskiwaniu funduszy zewnętrznych • Zbyt niskie kwoty środków finansowych na zakup nowoczesnych pomocy naukowych • Niska świadomość społeczna w zakresie ważności edukacji • Rosnący odsetek dzieci z problemami zdrowotnymi (m.in. wady postawy, otyłość, wady wymowy czy autyzm) • Zmniejszenie liczby godzin przedmiotów w siatce godzin skutkujące zmniejszeniem liczby etatów w szkole

2.8. Plan rozwoju oświaty w Gminie Szprotawa. Cele strategiczne i operacyjne

Celem głównym oświaty w Szprotawie jest zapewnienie warunków dla rozwoju kapitału ludzkiego i społecznego. Tak sformułowany cel wskazuje na konieczność podnoszenia jakości kształcenia oraz racjonalizacji systemu zarządzania oświatą. Tak postawiony cel strategiczny implikuje zakres priorytetowych obszarów planowania. Są nimi:

- Wysoka jakość edukacji i atrakcyjna oferta edukacyjna
- Nowoczesna baza edukacyjna
- Optymalizacja zarządzania oświatą.

W dalszej części opracowania każdemu z priorytetowych obszarów planowania dopasowano zadania i kierunki interwencji.

Jakość i oferta edukacyjna

W ramach obszaru interwencji nakierowanego na zapewnienie wysokiej jakości edukacji i atrakcyjnej oferty edukacyjnej w gminie Szprotawa. Oprócz wyszczególnionych działań zaplanowano także przedsięwzięcia, których celem jest poprawa dostępu do placówek przedszkolnych, rozwijanie oferty zajęć pozalekcyjnych, a także stałego podnoszenia kompetencji nauczycieli. Zakłada się, że przyjęty kierunek działań, przyczyni się do poprawy jakości systemu edukacji w gminie.

Cel strategiczny 1. Wysoka jakość edukacji i atrakcyjna oferta edukacyjna	Mierniki osiągnięć celu strategicznego: 1. Utworzenie oddziałów dwujęzycznych i integracyjnych 2. Wzrost liczby zajęć rozwijających kompetencje kluczowe 3. Średnie wyniki szkół z egzaminu ósmoklasisty są wyższe lub porównywalne ze średnią w województwie 4. Zwiększenie liczby uczniów osiągających sukcesy w konkursach, zawodach i olimpiadach	
Działanie operacyjne	Przewidywany efekt	Podmiot odpowiedzialny
Poszerzenie oferty edukacyjnej, poprawa jakości nauczania i wychowania poprzez skuteczne diagnozowanie potrzeb uczniów, indywidualizację procesów edukacyjnych i rozwijanie kompetencji kluczowych u wszystkich uczniów, w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	Poprawa efektów kształcenia i wychowania	Dyrektorzy jednostek oświatowych
Upowszechnienie dostępności do edukacji przedszkolnej	Zwiększenie liczby dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym	Dyrektorzy szkół z oddziałami

		przedszkolnymi i zespołu Przedszkolnego Burmistrz Szprotawy
Udoskonalenie oferty zajęć rozwijających zainteresowania oraz zajęć pozalekcyjnych dla wszystkich uczniów, w tym dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w oparciu o zdiagnozowane potrzeby uczniów oczekiwania rodziców	Zaspokojenie potrzeb uczniów i ich rodziców	Dyrektorzy JO
Doskonalenie kompetencji i wiedzy nauczycieli	Poprawa jakości procesu kształcenia i wychowania	Dyrektorzy JO Burmistrz
Wsparcie nauczycieli, uczniów i rodziców w zakresie eliminowania niekorzystnych skutków izolacji spowodowanej nauczaniem zdalnym w czasie pandemii	Poprawa funkcjonowania uczniów w grupie rówieśniczej oraz wzrost motywacji do nauki	Dyrektorzy Burmistrz Szprotawy

Baza i infrastruktura

Drugi z obszarów interwencji koncentruje się wokół zagadnień związanych z modernizacją bazy i infrastruktury edukacyjnej, w tym w szczególności na poprawie dostępności architektonicznej i technicznej jednostek oświatowych, ich stałego unowocześniania i doposażania, a także dostosowywania do potrzeb i możliwości dzieci z niepełnosprawnościami w taki sposób, aby placówki oświatowe dostępne były dla wszystkich dzieci w gminie. Ważnym zagadnieniem planowanych działań, będzie także zmierzanie do maksymalnego i najbardziej efektywnego wykorzystywania posiadanych zasobów placówek szkolnych, w tym ich całorocznego użytkowania. Przyjęta perspektywa będzie miała na celu stałe podnoszenie jakości obiektów edukacyjnych oraz ich unowocześniania w zakresie wyposażenia.

Cel strategiczny 2. Nowoczesna baza edukacyjna dostępna dla wszystkich uczniów	Mierniki osiągnięć celu strategicznego: 1. Liczba zmodernizowanych obiektów 2. Wartość inwestycji infrastrukturalnych w oświacie	
Działanie operacyjne	Przewidywany efekt	Podmiot odpowiedzialny
Likwidacja barier architektonicznych we wszystkich szkołach	Poprawa dostępności szkół dla osób z niepełnosprawnościami (OZN)	Burmistrz Szprotawy
Rozbudowa infrastruktury sportowej w szkołach wiejskich – budowa sal sportowych w SPLG, SPS i SPD	Poprawa warunków uprawiania sportu i rekreacji	Burmistrz Szprotawy
Termomodernizacja SPLG, SPS, SPW,	Zmniejszenie kosztów eksploatacji	Burmistrz Szprotawy

SPD i przedszkola przy ul. Parkowej wraz z instalacją wykorzystującą odnawialne źródła energii (OZE) oraz modernizacja instalacji pod kątem OZE w SP2	budynków i poprawa warunków nauki i pracy	
Budowa dodatkowych pomieszczeń dla oddziałów przedszkolnych i biblioteki w SPLG	Powiększenie bazy lokalowej szkoły, dostosowanie do aktualnych potrzeb	Burmistrz Szprotawy
Doposażenie JO w meble i sprzęt dla OZN oraz nowoczesne pomoce dydaktyczne	Poprawa warunków kształcenia wszystkich dzieci	Burmistrz Szprotawy Dyrektorzy JO
Informatyzacja procesu nauczania i zarządzania oświatą	Doposażenie JO w nowoczesny sprzęt IT	Burmistrz Szprotawy Dyrektorzy JO

Zarządzanie oświatą

Trzeci z obszarów interwencji koncentruje się wokół optymalizacji procesów zarządzania oświatą, w tym w szczególności działań zmierzających do prowadzenia stałego monitoringu funkcjonowania systemu oświaty w gminie, podnoszenia efektywności kosztowej placówek, zwiększenia efektywności wykorzystania istniejącej bazy, promocji placówek oświatowych, a także rozszerzania systemu stypendialnego. Planowane działania mają na celu zmniejszenie dysproporcji w kosztach generowanych przez poszczególne placówki oświatowe, co przełoży się na jakość zarządzania budżetem oświaty, wyrównanie szans placówek oraz podniesienie jakości świadczonych przez nie usług. Ważnym elementem będzie także system stypendialny, który będzie miał na celu zarówno wspieranie dzieci z rodzin najuboższych, jak i podnoszenie szans edukacyjnych dzieci najzdolniejszych.

Cel strategiczny 3. Optymalizacja zarządzania oświatą	Mierniki osiągnięć celu strategicznego: 1. Zmniejszenie dysproporcji pomiędzy kosztami funkcjonowania szkół, zwłaszcza kosztami wynagrodzeń a otrzymaną subwencją 2.	
Działanie operacyjne	Przewidywany efekt	Podmiot odpowiedzialny
Prowadzenie stałego monitoringu oświaty i jej otoczenia	Planowanie strategiczne rozwoju placówek w oparciu analizę wskaźników oświatowych	Dyrektorzy JO Burmistrz Szprotawy
Rozwijanie systemu stypendialnego i nagradzania uczniów	Zwiększenie motywacji uczniów do osiągania sukcesów edukacyjnych	Dyrektorzy JO Burmistrz Szprotawy
Wdrożenie edukacji łączonej w najmniej licznych klasach na terenach wiejskich o niekorzystnej sytuacji demograficznej	Ułatwienie procesu uczenia się uczniów poprzez inicjowanie sytuacji społecznych w grupie. Zwiększenie szans uczniów zdolnych, np. pozwala 6-latkom realizować się na poziomie klasy I. Zwiększenie szans uczniów	Dyrektorzy JO Burmistrz Szprotawy

	słabszych, np. pierwszaki mogą powtórzyć i raz jeszcze przećwiczyć zadania z zerówki. 6.	
Wspieranie nauczycieli i dyrektorów w skutecznym planowaniu nowoczesnej i efektywnej edukacji	Powiększenie bazy lokalowej szkoły, dostosowanie do aktualnych potrzeb	Burmistrz Szprotawy
Utrzymanie średnich wynagrodzeń nauczycieli	Brak zagrożenia wypłaty jednorazowego dodatku uzupełniającego, nauczyciele realizują większą ilość godzin ponadwymiarowych	Dyrektorzy JO Burmistrz Szprotawy
Wspieranie dyrektorów szkół w doskonaleniu umiejętności menadżerskich	Wzrost odpowiedzialności za finansowanie zadań oświatowych, kreatywności i samodzielności w zarządzaniu szkołą	Dyrektorzy JO Burmistrz Szprotawy

Jednym z kluczowych elementów związanych z wdrażaniem Planu Rozwoju Oświaty w Gminie Szprotawa, są procedury dotyczące monitorowania poziomu realizacji jej poszczególnych założeń, celów i zadań. Monitorowanie prowadzone będzie w zakresie rzeczowym i finansowym. Monitoring rzeczowy koncentrował będzie się w szczególności wokół analizy danych dotyczących m.in. demografii i liczebności oddziałów, oferty edukacyjnej, bazy lokalowej, kadry pedagogicznej, wyników sprawdzianów i egzaminów. Monitoring finansowy natomiast skupiony będzie na danych finansowych, będących podstawą do oceny efektywności finansowania oświaty. Przedstawianie danych z monitoringu będzie się odbywało w okresach rocznych (przy opracowaniu informacji z realizacji zadań oświatowych) z tym, że monitoring rzeczowy będzie analizowany na bazie roku szkolnego, a monitoring finansowy na bazie roku budżetowego. Za wdrażanie i ocenę realizacji strategii odpowiedzialny będzie Burmistrz Szprotawy i jego zastępczyni – kierująca Wydziałem Edukacji i Spraw Społecznych odpowiedzialna za oświatę.

Planowane zmiany wymagają stałej kontroli i odpowiedniej reakcji na zmieniające się otoczenie systemu oświaty. Wobec czego w kolejnych latach niezbędne będzie monitorowanie sytuacji oświaty w gminie wdrażanie planu i podejmowanie odpowiednich decyzji, które służyły będą poprawie jakości edukacji i systemu jej finansowania.

Dorota Grzeszczak
Zastępca Burmistrza